

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

26.10.2018 р.

м. Івано-Франківськ

№ 59/31-рк/к

КП «Івано-Франківськводокотехпром»
вул. Ботанічна, 2
м. Івано-Франківськ, 76011

Про запобігання порушенням
законодавства про захист
економічної конкуренції

Адміністративна колегія Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного Комітету України, розглянувши подання відділу досліджень і розслідувань від 26.10.2018 № 59-02/98 п та додані до нього матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

До територіального відділення звернувся в серпні 2018 року Белогорський Г. О. (далі - Заявник), у зв'язку з припиненням комунальним підприємством «Івано-Франківськводокотехпром» (далі - КП «Івано-Франківськводокотехпром», Підприємство) водопостачання нежитлових підвальних приміщень по вул. Гаркуші, 29 в м. Івано-Франківську, що належить йому на праві приватної власності, за відсутності заборгованості перед надавачем послуг.

КП «Івано-Франківськводокотехпром» (76011, м.Івано-Франківськ, вул. Ботанічна, 2, ідентифікаційний код 32360815), надаючи платні послуги, здійснює господарську діяльність та у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

Засновником Підприємства є Івано-Франківська міська рада.

Підприємство, як суб'єкт природної монополії, протягом 2017 року займало і продовжує займати в 2018 році монопольне (домінуюче) становище на ринках надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення для споживачів м. Івано-Франківська в межах діючих власних мереж і споживачі (фізичні та юридичні особи) протягом зазначеного періоду не мали альтернативних джерел придбання товару від інших суб'єктів господарювання.

Основним документом, який визначає взаємовідносини між учасниками ринку житлово-комунальних послуг, є Закону України “Про житлово-комунальні послуги” від 24.06.2004 №1875-IV.

Стаття 1 Закону України “Про житлово-комунальні послуги” дає визначення споживача як фізичної чи юридичної особи, яка отримує або має намір отримати житлово-комунальну послугу (до яких, зокрема відноситься і послуга по водопостачанню та водовідведенню).

Згідно пункту 1 частини першої статті 13 цього ж Закону, розподілом житлово-комунальних послуг залежно від функціонального призначенням, централізоване постачання води та водовідведення віднесено до комунальних послуг.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», споживач питної води - юридична або фізична особа, яка використовує питну воду для забезпечення фізіологічних, санітарно-гігієнічних, побутових та господарських потреб. До того, статтею 19 цього Закону України "Про питну воду і питне водопостачання" визначений перелік юридичних осіб (у Законі - споживачів), яким надаються послуги з питного водопостачання підприємством питного водопостачання.

Згідно статті 16 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" порядок надання житлово-комунальних послуг має відповідати умовам договору та вимогам законодавства.

Відповідно до частини першої статті 19 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" відносини між учасниками договірних відносин у сфері житлово-комунальних послуг здійснюються виключно на договірних засадах. Учасниками таких відносин є власник, споживач, виконавець, виробник.

Пунктом 1 частини третьої статті 20 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" встановлено, що споживач зобов'язаний укласти договір на надання житлово-комунальних послуг, підготовлений виконавцем на основі типового договору. Закон передбачає істотні (обов'язкові) умови договору на надання житлово-комунальних послуг між виконавцем/виробником та споживачем.

Також, договірні відносини між виробниками та споживачами врегульовано і у Правилах користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 №190 (надалі - Правила користування системами). Так, у пунктах 2.1 та 2.2 передбачено, що: "Договірні відносини щодо користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення здійснюються виключно на договірних засадах відповідно до Законів України "Про питну воду та питне водопостачання" та "Про житлово-комунальні послуги".

Істотні умови договору між виробником та споживачем послуг з централізованого водопостачання та водовідведення визначаються відповідно до Закону України "Про житлово-комунальні послуги".

Підприємство надає послуги з централізованого водопостачання та водовідведення Заявнику відповідно до укладеного між ними договору на відпуск і споживання питної води з комунального водопроводу від 14.12.2011 № 1444 (далі - Договір).

Згідно інформації Підприємства (лист від 20.08.2018 № 2032/75.4.1-11) припинення водопостачання будинку по вул. Гаркуші, 29, в т.ч. нежитлових підвальних приміщень відбулось 30.05.2018 на вузлі комерційного обліку, що знаходиться в нежитловому підвальному приміщенні Заявника, у зв'язку з несплатою заборгованості ПП Фолішевською І.Б. (колишнім забудовником житлового будинку по вул. Гаркуші, 29) згідно договору № 2300 від 02.01.2010 «На відпуск і споживання питної води з комунального водопроводу та на приймання стічних вод».

Після погашення заборгованості відновити водопостачання будинку по вул. Гаркуші, 29, за твердженням Підприємства неможливо, у зв'язку з ненаданням доступу Заявника до підвального приміщення, де знаходиться вузол комерційного обліку.

Межею балансової належності між Підприємством та ПП Фолішевською І.Б. є з'єднання у вуличному колодязі, оскільки мережі на баланс КП «Івано-Франківськводокотехпром» не передавались. Загальнобудинковий прилад обліку, знаходиться в нежитловому підвальному приміщенні Заявника, а належить зазначеному приватному підприємцю.

З матеріалів заяви встановлено (лист Підприємства адвокату Заявника Йосифіву П.І. від 12.07.2018 № 1277/75.4.1-11), що 08.06.2018 водопостачання будинку по вул. Гаркуші, 29 було припинено додатково на водопровідному вводі в колодязі, оскільки деякі споживачі в даному будинку незважаючи на відключення 30.05.2018, з невідомих причин надалі мали воду.

Згідно п. 4.3 Правил користування системами забороняється будь-яке самовільне приєднання об'єктів водоспоживання до діючих систем централізованого водопостачання та водовідведення (включаючи приєднання до будинкових вводів, внутрішньобудинкових мереж або до мереж споживачів). Для приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення замовнику надаються технічні умови.

Водопостачання багатоквартирного будинку по вул. Гаркуші, 29 здійснюється згідно виданих КП «Івано-Франківськводокотехпром» технічних умов № 205/2 від 06.11.2003 (замовник Фолюшевська І.Б.). Технічними умовами не передбачено приєднання інших споживачів перед загально-будинковим лічильником.

Згідно акту визначення меж обслуговування водопроводу та каналізації (додаток № 2 до Договору) об'єкт Заявника підключений до внутрішньобудинкових мереж, що не належить КП «Івано-Франківськводокотехпром».

Відповідно до статті 48 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», спори з питань питної води та питного водопостачання розглядаються у судовому порядку.

КП «Івано-Франківськводокотехпром» на момент припинення водопостачання не зверталось до суду з питань стягнення з ПП Фолюшевської І.Б. заборгованості за отримані послуги.

Стаття 21 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" визначає права та обов'язки виконавця. Зокрема згідно пункту 8 цієї статті виконавець має право доступу в приміщення, будинки і споруди для ліквідації аварії, усунення неполадок санітарно-технічного та інженерного обладнання, його встановлення і заміни, проведення технічних та профілактичних оглядів і перевірки показань засобів обліку в порядку, визначеному законом і договором. Слід зауважити, що не визначено жодних прав на відключення, встановлення заглушок тощо. В статті 22 цього Закону визначені права виробника, де про відключення мова не йде.

Статтею 16-1 Закону України "Про питну воду та питне водопостачання" передбачено що, "з метою запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру через припинення питного водопостачання споживачам (крім населення) у разі несплати або внесення не в повному обсязі плати за використану ними питну воду встановлюється екологічна броня питного водопостачання. Порядок обмеження та складання переліку споживачів питної води, до яких застосовується обмеження питного водопостачання до рівня екологічної броні питного водопостачання, встановлюється Кабінетом Міністрів України." Зазначені положення містяться й в статті 23 цього Закону відносно прав підприємств питного водопостачання.

Тобто заздалегідь йде мова про права Підприємства на обмеження водопостачання до визначеної межі, а не припиняти такі послуги повністю.

КП «Івано-Франківськводокотехпром» також повідомило, що мешканці будинку створили ОСББ «Гаркуші-29», яке звернулось до Підприємства з вимогою щодо укладення договору на послуги централізованого водопостачання та водовідведення. Для цього Підприємству слід розірвати договір з ПП Фолюшевською І.Б., опломбувати лічильник та укласти договір з об'єднанням співвласників.

В ході розгляду заяви Відділенням з'ясовано, що на території міста Івано-Франківська, де розташовані мережі водопостачання та водовідведення, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Івано-Франківськводокотехпром» для надання вищенаведених послуг здійснюється тільки зазначеним підприємством. Тобто споживачі, які проживають в житловому будинку по вул. Гаркуші, 29, не мають альтернативи у забезпеченні відповідним товаром від іншого суб'єкта господарювання, окрім Підприємства.

Відповідно до частини першої статті 13 Закону України „Про захист економічної конкуренції” (далі – Закон) зловживанням монопольним становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести, зокрема до ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування

значної конкуренції на ринку.

За умов значної конкуренції на ринку наведені вище дії КП "Івано-Франківськводоєкотехпром" були б неможливими, оскільки, маючи зацікавлення продати свій товар (послуги з централізованого водопостачання та водовідведення), Підприємство мало б вживати заходів щодо неухильного додержання вимог нормативно-правових актів для недопущення ущемлення інтересів споживачів.

В свою чергу за наявності значної конкуренції на ринку споживач міг би обрати для себе іншого постачальника послуг, який дотримується вимог законодавства та не допускає ущемлення його законних інтересів, які полягають в одержанні послуг з централізованого водопостачання та водовідведення виключно на тих умовах, що передбачені законодавством.

За повідомленням Підприємства вода подана у підвальне приміщення Заявника 02.08.2018.

Таким чином, дії КП «Івано-Франківськводоєкотехпром», які полягають у припиненні надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення до будинку по вул. Гаркуші, 29 в м. Івано-Франківську з підстав, що не передбачені вимогами чинного законодавства можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів та містити ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Враховуючи викладене, з метою запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», адміністративна колегія Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

КП «Івано-Франківськводоєкомехпром» (код за ЄДРПОУ - 03345834) утриматися від дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів і вжити заходів щодо запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції при наданні послуг централізованого водопостачання та водовідведення.

Відповідно до статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» рекомендації, надані адміністративною колегією територіального відділення, є обов'язковими для розгляду.

Про результати розгляду даних рекомендацій повідомити Івано-Франківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України в 10-денний термін з дня їх отримання.

Голова адміністративної колегії,
голова відділення

Т. Савчин

Члени колегії

В. Тимків

М. Кривоніс